

Микола ГАЛІВ,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії України
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Україна, Дрогобич) halivm@yahoo.com

ВИБРАНЦІ-СОЛТИСИ У СЕЛІ ЛІТИНЯ НА ДРОГОБИЧЧИНІ (XVII–XVIII СТ.)

У статті проаналізовано формування соціальної мікрогрупи вибранців-солтисів у селі Літиня на Дрогобиччині упродовж XVII–XVIII ст., розкрито їх правове і матеріальне становище, показано конфлікт з громадою щодо зловживань вибранців своїм привілейованим становищем.

Ключові слова: вибранці, солтиси, ланова піхота, село Літиня, Дрогобиччина, Самбірська економія.

Лит. 23.

Mykola HALIV,

Ph.D. in Education, Associate Professor of Ukraine Modern History Department
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Ukraine, Drohobych) halivm@yahoo.com

VYBRANTSI-SOLTYSY IN LITYNYA VILLAGE DROGOBYCH DISTRICT (XVII–XVIII CENTURY)

The formation of social microgroups Vybrantsi (other name – Soltysy) in Litynya village Drogoych district during XVII – XVIII century is analyzed in the article. Their legal and financial situation is revealed, the conflict with the community abusing their privileged position is shown.

Key words: Vybrantsi, Soltysy, field infantry, Litynya village, Drogoych district, Sambir economy.

Ref. 23.

Николай ГАЛИВ,

кандидат педагогических наук, доцент кафедры новой и новейшей истории
Украины Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана
Франко (Украина, Дрогобыч) halivm@yahoo.com

ВИБРАНЦЫ-СОЛТЫСЫ В СЕЛЕ ЛИТЫНЯ НА ДРОГОБЫЧЧИНЕ (XVII–XVIII В.)

В статье проанализировано формирование социальной микрогруппы выбранцев-солтысов в селе Литыня на Дрогобыччине на протяжении XVII–XVIII. Раскрыто их правовое и материальное положение, показано конфликт с общиной из-за злоупотреблений выбранцев своим привилегированным положением.

Ключевые слова: выбранцы, солтысы, лановая пехота, село Литыня, Дрогобыччина, Самборская экономия.

Лит. 23.

Постановка проблеми. Одним із найбільш поширених напрямків наукових історичних досліджень на сьогодні є соціальна історія. Її завдання полягає не лише у

вивченні соціальних контекстів історичних подій чи минувшини великих соціальних стратів, а й у дослідженні дрібних соціальних груп і прошарків у складі значних соціальних середовищ, зокрема й селянського. У цьому річищі актуальним видається вивчення й такого соціального прошарку селянського середовища Речі Посполитої, як вибранці. Вибір села Літиня як об'єкту дослідження детермінується, з одного боку, наявністю в автора значного комплексу джерел, пов'язаних з історією цього поселення, з іншого – відсутністю в краєзнавчій історіографії значних досліджень історії Літині, котра в досліджуваній період була королівською власністю й належала до столових маєтків Самбірської економії.

Аналіз досліджень. Українська та польська історіографії можуть похвалитися певними здобутками щодо висвітлення соціальних процесів у галицьких селах, зокрема й підгірських. Маємо на увазі праці В. Інкіна [8], В. Пірка [11], І. Смутка [12], М. Горна [21] та інших учених [9; 13; 14]. Певний зарис згаданої проблематики зроблено й у статті М. Галіва [7]. Формування інституту вибранців, їх права, умови військової служби, участь у війнах досліджували К. Гурський [19], Я. Герлах [20], В. Кухарський [22], Я. Лисейко [10]. Наразі віднайдені нами нові джерела дають змогу більш детально проаналізувати формування вибранецької мікросоціальної групи на прикладі села Літиня.

Мета статті – проаналізувати формування соціальної мікрогрупи вибранців-солтисів у селі Літиня на Дрогобиччині упродовж XVII – XVIII ст., розкрити їх правове і матеріальне становище.

Виклад основного матеріалу. Серед привілейованих верств сільського населення у Речі Посполитій від часів короля Стефана Баторія були так звані вибранці, за якими після 1726 р. закріпилася назва солтисів. Останні наділялися значними привілеями, звільнялися від сплати податків, мали право вільного вирубу в королівських лісах і випасу худоби на королівських (громадських) луках. Відповідно до сеймових коронних конституцій 1590 і 1647 рр., кожен двадцятий лан у королівських маєтках надавався вибранцям, а кметі з 19 ланів зобов'язувалися за вибранців виконувати повинності й платити податки [15, 355], оскільки ті виконували військову службу.

Оскільки ланова піхота була малоефективною під час воєнних дій, королівський уряд поступово дійшов висновку про доцільність комутації вибранецьких обов'язків. З 1726 р. уряд остаточно відмовився від рекрутування вибранецької піхоти і замінив військову службу вибранців-солтисів сплатою 100 зл. від одного лану щороку. Регімент ланового полку розглядав суперечки солтисів з приводу спадщини, усі інші справи, які їх стосувалися, були підсудні громадському урядові або замкові [8, 175–176].

Замкова адміністрація, за погодженням з лановим регіментом, збирала з солтисів і загаданий податок у розмірі 100 зл. До нашого часу дійшов контракт від 7 березня 1753 р. між адміністрацією Самбірської економії і регіментом ланової піхоти про збирання цих грошей з солтисів, що мешкали в селах економії. На той час в усій Самбірській економії налічувалося 61 ½ вибранецьких ланів, щорічний збір з яких складав 6150 зл. Адміністрація зобов'язувалася «від солтисів належну плату відбирати і квити персонально кожному солтисові давати» двома ратами на рік – 15 березня і 15 вересня (тобто по 50 зл. від лану за кожною ратою). Відтак отримані кошти передавалися шефові ланового регіменту у Варшаві (3075 зл. за кожною ратою). За цю «послугу» адміністрація брала собі компенсацію, додатково збираючи по три тинфи з лану за кожною ратою. Тож за одну рату замок отримував 184 ½ тинфи, тобто 233 зл. і 21 гр. Згідно з контрактом, за винятком 50 зл. і 3 тинфів за лану за кожною ратою, «адміністрація самбірська не повинна більше брати ані квітового, чи якихось інших донатив претендувати і вимагати» [6, 265–266].

З огляду на те, що в Літині було 11, а не 20 ланів, вибранецький лан сформували у 1635 р., домірявши ще й землі села Тинів Дрогобицького староства. Тож дві чверті вибранецького лану було з боку Літині, а дві під Тиновом [16, 355, 2970–2971; 23, 156–158]. Першими літинськими вибранцями стали Лесь Мільничкович, Станіслав Кузь й Іван Лень [16, 356]. Їх чисельні нащадки спадкували й вибранецькі привілеї. Проте, як відомо, сеймова конституція 1676 р. обмежила кількість вибранців на одному вибранецькому лані до чотирьох господарів. «А якщо понад те [число] буде господарів, такі на грунтах пустих тих же добр королівських з огляду на добро Речіпосполитої осідати повинні з іншими підданими» [16, 355–356]. Під час люстрації Руського воеводства 1717 р. королівські чиновники зревізували «лан вибранецький на грунтах літинських і села Тинова Дрогобицького староства локований і здавна вимірянний» і визнали «за правдивих вибранців» тогочасних нащадків перших Літинських солтисів Івана Юрина, Михайла Мисяка, Гриня Барана і Василя Степ'яка, закріпивши їх «при вольностях і повному лані вибранецькому з нащадками їх на той час і на потім (на майбутнє. – Авт.) будучим» [16, 356, 2970–2971].

Однак число солтисів продовжувало зростати. Вони поступово займали громадські землі, не сплачуючи жодних чиншів. Це лягало додатковим тягарем на громаду, яка змушена була сплачувати ще й податки із зайнятих солтисами земель. Зрештою, чимало громад не мирилося з таким станом речей і в судовому порядку боролось з солтисами-супернумераріями. Великого розголосу у Самбірській економії 1730–1740-х рр. набула справа літинських солтисів, яка виявилася частково й справою літинських мельників. Громада села Літиня у 1737 р. поскаржилася до Самбірського замку, а відтак і до Камери Саської (Комісії Скарбової), що на одному вибранецькому лані сидить 20 солтисів, які не можуть з нього себе утримувати, а тому заграничують громадські грунти (йшлося про грунт Грудець, котрим насправді володіли мельники, що привласнили собі ще й солтиські привілеї), з яких податки платять кметі. У відповідь на супліку громади Літині Комісія Скарбова, згідно зі своєю політикою обіймання податками якнайширших кіл підданих, наказала адміністрації економії зобов'язати мешканців вибранецького лану до всіх повинностей скарбових і громадських («до сплати всіляких податків зі згаданого поля громадського (Грудець. – М. Г.) і відбування повинностей..., і затримані (несплачені податки. – М. Г.) за минулий час повернути» [15, 1622]).

У 1744 р. королівська комісія, після проведеного «на місці» розслідування-інквізиції, при солтиському лані в Літині залишили чотирьох сукцесорів, а інших солтисів-супернумераріїв вирішила прилучити до громади, зобов'язавши декотрих знести свої халупи з цього ж лану. Спираючись на рішення комісії, асесорський суд у тому ж році видав декрет, яким від імені короля справжніми і єдиними солтисами, «кровними сукцесорами-дітчачами по мечу» (*successory de lumbis descendentes*) проголошувалися Михайло Степяків (син Василя Степяка), Ілько (Яцько) Мисяк (син Михайла Мисяка), Сень Юринів (син Івана Юриного) і Гриць Баран [16, 357, 2903]. Оскільки Сень Юриного у той час не було (він утік на Поділля), то на вакантне місце комісія призначила його двоюрідних братів Василя та Івана Юринович [3, 303; 16, 2906–2907]. Щоправда, останні недовго побували у статусів солтисів: 1748 р. королівська комісія, ревізуючи села Самбірської економії, виявила, що Василь Юрів (Юрин) мешкає у с. Тинів Дрогобицького староства «і з Тинова переселетися не має права» (*ex villa Tynow transpertare abnegat*). Його брата Івана також не виявилось на ґрунті. Відтак комісія обох відлучила від частки солтиського лану (*a participatione epise lanei recedit*), а на їх місце (чи пак місце Сень Юриного) призначила Яця Степ'яка [5, 9зв.–11].

Усіх солтисів супернумераріїв, за рішенням королівської комісії 1744 р., слід було приєднати до громади та осадити на пустих землях. Цю постанову спеціально для адмі-

ністрації Самбірської економії повторила Комісія Скарбова 9 березня 1753 р., нагадавши, що «право чотирьом тільки на лані вибранецьким сидіти дозволяє», решті ж слід виділити пропорційно «пусті ґрунти» [6, 269зв].

Судові процеси між громадою і солтисами тривали з 1737 до 1744 рр. й завершилася нібито перемогою громади. Проте вже 2 листопада 1754 р. Іван Малий та Кузьо Садовий отримали у Варшаві королівський привілей (за підписом Августа III), за яким отримали-підтвердили право посесії на половину вибранецького лану. Під час перепису вибранецьких ланів у Самбірській економії 1765 р. вони представили цей привілей на півлану землі під селом Тинів, тож люстратори його зафіксували й зазначили, що Іван Малий та Кузьо Садовий є вільними від усіх повинностей за винятком сплати податку на «регімент піший лановий» – 54 зл. Останній сплачувався щороку двома ратами – у березні і вересні – по 27 зл. Ця сума була дещо більшою від тієї, котру сплачували з іншої половини вибранецького лану в Літині – 24 зл. Різницю люстратори пояснили тим, що Садовий з Малим «більше над пів лану тримають» [18, 157v]. Не виключаємо, що ця «більшість» формувалася за рахунок громадських земель, котрі продовжували посідати літинські мельники-солтиси, але, не бажаючи сплачувати з них громадські повинності, вони сплачували дещо збільшене на 6 зл. «ланове» (таким чином намагалися знову поширити вибранецькі привілеї на привласнені ґрунти громади).

Потурбувалися про підтвердження своїх прав на іншу половину вибранецького лану й тинівські посесори. Ще 30 серпня 1748 р. вибранці Федь Баран, син померлого Гриця Барана, та Яцько Степ'яків (його, як мовилося вище, у цьому ж році королівська комісія лише призначила вибранцем і посадила на лан замість Василя та Івана Юринович) отримали в Августа III привілей, котрий облатували в Перемишльському земському суді 14 липня 1750 р. Під час люстрації вибранецьких ланів Самбірської економії 1765 р. обидва вибранці пред'явили свої привілеї і квити про сплачений у минулому році лановий податок – 48 зл. Як й інші солтиси, Федь Баран та Яцько Степ'яків, якого люстратори помилково записали «Шпаків», сплачували його двома ратами – березневою та вересневою – по 24 зл. [18, 157v].

Як бачимо, укладачі люстрації вибранецьких ланів у Самбірській економії 1765 р. традиційно визначали для літинського лану чотирьох посесорів: Івана Малого, Кузя Садового, Федя Барана та Яцька Степ'яка. Проте насправді солтиський лан у Літині-Тинові продовжували займати чимало їхніх родичів. Згідно з інвентарем 1768 р., на двох солтиських чвертях у Літині знову бачимо 12 (Іван Малий, Кузьо Садовий, Іван Кузан, Іван Кузан, Іван Лепкий, Гриць Лепкий, Василь Лепкий, Микола Лепкий, Іван Ільчишин, вдова Василя Ільчишина, Іван Стеців, Стець Лесів), а на двох солтиських чвертях під Тиновом – 11 солтисів (Яць Степ'яків, Федь Баран, Яць Мисяк, Гаврило Мисяк, Настя Мисякова вдова, Гриць Степ'яків, Нік Хоми Насикового (sic!), Гриць Мазеппа, Ілько Гук, Микола Баранів, Василь Мисяків) [1, 386].

Спроби громади відібрати від солтисів-мельників деякі громадські землі траплялися й надалі. Наприклад, у 1765 р. вїйт Данило Харів забрав у Івана Малого, його сина Степана та синівця Івана пастівник Сидня (Сидень) під претекстом того, що «солтиси ґрунтів королівських вживати не повинні». Справа, звісно, дійшла до суду. У 1766 р. перед віце-адміністраторським судом у Самборі Іван, Степан та Іван Малі довели свої права на пастівник, представивши два документи: 1) скрипт від 23 квітня 1682 р., відповідно до якого літинський солтис Іван Малий (мабуть, батько або дід присутнього на суді Івана Малого) придбав «на вічні часи» у Леся Лебедея з с. Грушів за 200 зл. «пастівник, що лежить в Літині і називається Сідня», тягнеться від межі Любчака до Тисьмениці; 2)

скрипт від 20 травня 1732 р., який засвідчив купівлю Іваном Малим у Павла Качурби за 60 зл. частину пастівника на тому ж Сидню «від межі громадської Збилавки». Крім того, Іван свідчив, що третя частина того пастівника була набута в Івана Дмитрикового також за 60 зл. Тож в цілому пастівник, «який на чотири косарі був», обійшовся Малим у 320 зл. Відтак суд присудив три згадані частки Степанові (йому батько передав дві частки) та Іванові (синівець-племінник отримав третій кавалок) Малим, які «з того пастівника всілякі тягарі скарбові і громадські разом з громадою відбувати, віддавати і виконувати повинні будуть». Війта Данила Харіва було зобов'язано сплатити відшкодування за використання сіножатеї у минулому році, а цьогорічне сіно Малі могли забрати собі [4, 334зв.–335зв].

Йосифінська метрика с. Літиня 1787 р. дає змогу проаналізувати майнову належність солтисів на солтиському лані. Власниками 60 ділянок землі (від парцели № 3523 до парцели № 3582 включно) були Микола Лепкий (Лепиків), Гаврило Мисяк, Степан Степ'як, Кость Степ'як, Ілько Степ'як, Іван Мисяк, Іван Степ'як, Данило Пристав, Гриць Степ'як, Гаврило Степ'як, Яцько Кузан, Михайло Садовий, Кузь Садовий, Хома Ільчишин, Сень Ільчишин, Іван Стеців, Степан Малий, Іван Лепкий, Ілько Садовий, Іван Садовий, Іван Малий, Микола Баран, Іван Сливичин, Яким Мельник, Павло Ільчишин, Василь Ільчишин, Яць Лепкий, Гриць Лепкий, Іван Ільчишин, Василь Пурій, Ілько Лепкий, Андрій Кузан, Іван Кузан, Кузь Садовий, Гринь Лепкий, Стець Кузів [17, 203зв.–207]. Як бачимо, наділами у той час на вже колишньому привілейованому ґрунті володіли нащадки і солтисів, й псевдосолтисів-мельників, і представників літинської громади.

Більшості з них належало по 2–4 парцели площею від 300 кв. сажнів до понад 2 моргів. Скажімо, Іван Малий володів найбільшим на солтиському лані наділом (парцела 3548) площею 6 моргів 1170 кв. сажнів (3 га 87,4 ари), а також кавалком ріллі площею 1550 кв. сажнів (55,7 арів) під тинівською границею. Микола Баран був власником парцел 3549 і 3582 площею, відповідно, 4 морги 1371 кв. сажень (2 га 79,5 арів) та 1125 кв. сажнів (40,5 арів). Парцели 3530, 3550, 3562, 3581 загальною площею 3 морги і 53 кв. сажні (1 га 74,5 ари) належали Іванові Мисяку [17, 203зв.–207]. Власники наділів на лані збирали непогані врожаї. Згаданий Іван Малий зі своїх 6 моргів і 1170 кв. сажнів міг зібрати 17 корців і 21 півгарнець пшениці (понад 1700 кг) або 19 корців і 57 півгарнців жита (понад 1900 кг), 28 корців і 25 півгарнців ячменю (понад 2800 кг), 22 корці і 46 півгарнців вівса (понад 2200 кг) [17, 204зв.–205]. Ще 24 парцели на солтиському лані були луками, що належали переважно нащадкам справжніх солтисів. Площа цих ділянок коливалася від 38 до 241 кв. сажнів і приносила господарям 0,29 – 1,81 ц сіна і 0,04 – 0,45 ц потрави [17, 207зв.–209].

Зрештою, заможність окремих солтисів-мельників була настільки значною, що вони навіть спромоглися на деякий час орендувати літинську корчму. Принаймні у судових документах Самбірського замку за 1766 р. двічі згадується, що син Івана Малого Степан «корчмарство літинське в оренді тримає» [4, 335–335зв]. Інвентар 1768 р. стверджує, що на одній корчмарській чверті в Літині сидять двоє: Степан Любчак та син Малого [1, 387]. Тож Степан Малий був співорендарем корчми. Цілком можливо, що Любчак з огляду на певні матеріальні труднощі сам відступив Малому частку оренди. На жаль, невідомо, до яких пір тривала ця співоренда.

Після приєднання території Руського воєводства до складу Австрійської імперії солтиси намагалися зберегти свої привілеї. Австрійські власті провели належну ревізію усіх привілеїв. Зокрема, 27 січня 1782 р. укладено спеціфикацію солецтв, корчем, млинів, вільництв у Дрогобицькому старостві. Згідно з нею, в Літині було зафіксовано лише двох привілейованих солтисів – Микола Лепиків (Лепкий) та Кость Степ'як. Серед непривілейованих солтисів згадано Миколу Барана, Гаврила Мисяка, Гриця Степ'яка, Яця Гаврила

Степ'яка, Ілька Степ'яка, Степана Чиряківа, Івана Мисяка [2, 19–21]. Інших посідачів солтиського лану (Ільчишиних, Садових, Малих тощо) узагалі не зазначено. З часом, як відомо, привілейовані селяни втратили свій статус і були прилучені до громади.

Висновки. Отже, формування групи вибранців у Літині розпочалося в 1635 р., після того як це село остаточно увійшло до Самбірської економії. Тоді ж було виміряно солтиський лан, який розміщувався на землях Літині та сусіднього села Тинів, і визначено трьох вибранців, які повинні були виконувати військову повинність у лановій піхоті, але отримували певні привілеї. З часом кількість вибранців-солтисів зросла, чисельні нащадки перших вибранців роздрібнювали солтиський лан, а також займали громадські ґрунти шляхом купівлі, застав, отримання посагів. При цьому вони не сплачували з набутих земель податків, що приводило до конфлікту з громадою, яка змушена була покривати заборгованість вибранців. Специфіка літинського вибранецтва полягала у тому, що наприкінці XVII ст. місцеві мельники спромоглися набути на вибранецькому лані значні кавалки ґрунту й отримати відповідні документи-привілеї, які засвідчували їх належність до ланової піхоти. У результаті тривалого судового процесу з громадою Літині в середині XVII ст. кількість вибранців-солтисів була обмежена до чотирьох, а мельників-псевдосолтисів прилучено до громади. Проте останні згодом усе ж спромоглися зберегти не лише статус і привілеї солтисів, але й посілість на солтиському лані.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Відділ рукописів Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника (далі – ВР ЛННБ). – Колекція мікрофільмів. – МР-58 «Inwentarz Ekonomii JKM Samborskiej.... R. 1768».
2. ВР ЛННБ. – Ф. 141. – Оп. 1. – Спр. 2217.
3. Відділ рукописів Наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. І. Франка (далі – НБ ЛНУ). – Ф. : Самбірська економія. – Спр. 508.
4. ВР НБ ЛНУ. – Ф. : Самбірська економія. – Спр. 531.
5. ВР НБ ЛНУ. – Ф. : Самбірська економія. – Спр. 539.
6. ВР НБ ЛНУ. – Ф. : Самбірська економія. – Спр. 569.
7. Галів М. Соціальний спектр королівських сіл Самбірського Підгір'я у XV – XVIII ст. (на прикладі села Літиня) / М. Галів // Краєзнавство : науковий журнал. – 2012. – № 2 (79). – С. 47–59.
8. Інкін В. Сільське суспільство Галицького Прикарпаття у XVI–XVIII століттях : історичні нариси / В. Інкін / Упорядкування та наукова редакція Миколи Крикуна. – Львів, 2004. – 420 с.
9. Лаба В. Історія села Грушів від найдавніших часів до 1939 року / В. Лаба. – Львів, 2008. – 100 с.
10. Лисейко Я. Підготовка та організація військового походу сяноцьких ланових жовнірів у 1653 р. // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Держава та армія. – Львів, 2013. – № 752. – С. 19–23.
11. Пірко В. Галицьке село наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст. (історико-економічний нарис за матеріалами Перемишльської землі) / В. Пірко. – Донецьк, 2006. – 192 с.
12. Смуток І. І. Королівські столові маетки в Галичині наприкінці XVI–XVIII ст. : Автореф. дис. канд. іст. наук : 07.00.01 / І. І. Смуток. – Львів, 2001. – 20 с.
13. Стецик Ю. Історія Нагуєвич – родинного села Івана Франка (до кінця XVIII ст.) / Ю. Стецик // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – 2005. – Вип. IX. – С. 18–30.
14. Тимошенко Л. Село Лішня / Л. Тимошенко // Старожитності Дрогобиччини. – 2008. – № 2. – С. 9–11.
15. Центральний державний історичний архів України у Львові (далі – ЦДАУ у Львові). – Ф. 13. – Оп. 1. – Спр. 548.
16. ЦДАУ у Львові. – Ф. 13. – Оп. 1. – Спр. 562.
17. ЦДАУ у Львові. – Ф. 19. – Оп. XIV. – Спр. 206.
18. Arhiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. – Zespol : Metryka Koronna, Lustracje dz. XVIII. – Sygn. 59.

19. Górski K. *Historia piechoty Polskiej* / K. Górski. – Kraków : Nakładem księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej, 1893. – 271 s.
20. Gerlach J. *Żołnierz łanowy i dymowy w Polsce feudalnej // Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. – Toruń, 1955. – T. VI. – Zesz. 1 – 4. – S. 73–80.
21. Horn M. *Walka chłopów czerwonoruskich z wyzyskiem feudalnym w latach 1600–1648* / M. Horn. – Część II : Cz.2. – Opole, 1976. – 203 s.
22. Kucharski W. *Przywileje wybranieckie. Dokumenty z ziemi sanockiej*. – Sanok, 1908. – 24 s.
23. Stańczak Ed. *Kamera saska czasów Augusta III* / Ed. Stańczak. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1973. – 221 s.

REFERENCES

1. *Viddil rukopisiv L'vivs'koï nacional'noï naukoivoï biblioteki im. V. Stefanika (dali – VR LNNB)*. – Kolekcija mikrofil'miv. – MP-58 «Inwentarz Ekonomii JKM Samborskiej.... R. 1768».
2. VR LNNB. – F. 141. – Op. 1. – Spr. 2217.
3. *Viddil rukopisiv Naukoivoï biblioteki L'vivs'kogo nacional'nogo universitetu im. I. Franka (dali – NB LNU)*. – F. : Sambirs'ka ekonomija. – Spr. 508.
4. VR NB LNU. – F. : Sambirs'ka ekonomija. – Spr. 531.
5. VR NB LNU. – F. : Sambirs'ka ekonomija. – Spr. 539.
6. VR NB LNU. – F. : Sambirs'ka ekonomija. – Spr. 569.
7. Galiv M. *Social'nij spektr korolivs'kih sil Sambirs'kogo Pidgir'ja u XV – XVIII st. (na prikladi sela Litinja)* / M. Galiv // *Krajeznavstvo : naukovij zhurnal*. – 2012. – № 2 (79). – S. 47–59.
8. Inkin V. *Sil's'ke suspil'stvo Galic'kogo Prikarpat'ja u XVI–XVIII stolittjah : istorichni narisi* / V. Inkin / *Uporjadkuvannja ta naukova redakcija Mikoli Krikuna*. – L'viv, 2004. – 420 s.
9. Laba V. *Istorija sela Grushiv vid najdavnishih chasiv do 1939 roku* / V. Laba. – L'viv, 2008. – 100 s.
10. Lisejko Ja. *Pidgotovka ta organizacija vijs'kovogo pohodu sjanoc'kih lanovih zhovniriv u 1653 r. // Visnik Nacional'nogo universitetu «L'vivs'ka politehnika»*. Serija : Derzhava ta armija. – L'viv, 2013. – № 752. – S. 19–23.
11. Pirko V. *Galic'ke selo naprikinci XVII – v pershij polovini XVIII st. (istoriko-ekonomichnij naris za materialami Peremishl's'koï zemli)* / V. Pirko. – Donec'k, 2006. – 192 s.
12. Smutok I. I. *Korolivs'ki stolovi majetki v Galichini naprikinci XVI–XVIII st. : Avtoref. dis. kand. ist. nauk : 07.00.01* / I. I. Smutok. – L'viv, 2001. – 20 s.
13. Stecik Ju. *Istorija Nagujevich – rodnogo sela Ivana Franka (do kincja XVIII st.)* / Ju. Stecik // *Drogobic'kij krajeznavchij zbirnik*. – 2005. – Vip. IH. – S. 18–30.
14. Timoshenko L. *Selo Lishnja* / L. Timoshenko // *Starozhitnosti Drogobichchiny*. – 2008. – № 2. – S. 9–11.
15. *Central'nij derzhavnij istorichnij arhiv Ukraïni u L'vovi (dali – CDIAU u L'vovi)*. – F. 13. – Op. 1. – Spr. 548.
16. CDIAU u L'vovi. – F. 13. – Op. 1. – Spr. 562.
17. CDIAU u L'vovi. – F. 19. – Op. HIV. – Spr. 206.
18. *Arhiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie*. – Zespol : *Metryka Koronna, Lustracje dz. XVIII*. – Sygn. 59.
19. Górski K. *Historia piechoty Polskiej* / K. Górski. – Kraków : Nakładem księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej, 1893. – 271 s.
20. Gerlach J. *Żołnierz łanowy i dymowy w Polsce feudalnej // Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. – Toruń, 1955. – T. VI. – Zesz. 1 – 4. – S. 73–80.
21. Horn M. *Walka chłopów czerwonoruskich z wyzyskiem feudalnym w latach 1600–1648* / M. Horn. – Część II : Cz.2. – Opole, 1976. – 203 s.
22. Kucharski W. *Przywileje wybranieckie. Dokumenty z ziemi sanockiej*. – Sanok, 1908. – 24 s.
23. Stańczak Ed. *Kamera saska czasów Augusta III* / Ed. Stańczak. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1973. – 221 s.

Статтю подано до редакції 25.02.2015 р.